

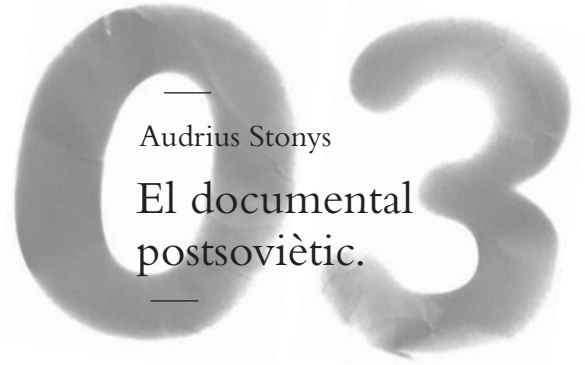
The Bell, Audrius Stonys

The Bell, Audrius Stonys

Xcèntric

el cinema del CCCB

1

11 DES. 2008

Alone, Audrius Stonys

El documental postsoviètic. Audrius Stonys

Audrius Stonys

Alone, Audrius Stonys. Lituània, 2001, 28 min, 35 mm
The Bell, Audrius Stonys. Lituània, 2007, 55 min, vídeo

El documental postsoviètic. Audrius Stonys

El lituà Audrius Stonys és un dels millors documentalistes de la tradició postsoviètica. Admirador d'Herzog, Mekas o Tarkovski, el seu cinema meditatiu és una conjura contra la soledat: «Les pel·lícules permeten trobar gent com tu. Hi ha molts tipus de films, però la majoria recorden una conversa entre dues persones.» A *Alone*, una nena petita fa un viatge fins a la presó per visitar la seva mare; en el seu últim film, *The Bell*, el so

XCÈNTRIC

11/DES/08

d'una campana submergida fa segles en un llac ressona misteriosament en la vida d'un petit poble. Per trobar-la, uns bussos se submergeixen en l'aigua.

Entrevista amb Audrius Stonys

Les seves pel·lícules sempre se centren en l'ésser humà. Quina mena de qualitats han de tenir els temes perquè li interessin?

Per dir la veritat, totes les meves pel·lícules sempre se centren en mi. Entenc molt clarament que en el moment en què alguna cosa es filma amb la meva càmera no es converteix ja en una realitat, sinó en un reflex subjectiu meu. El meu pensament, les meves pors, els meus somnis i els meus desigs. Déu ens va crear a partir de la mateixa argila. Com més subjectiva és la pel·lícula, més universal es torna. La realitat objectiva no existeix en una pel·lícula.

De quina manera el tema influeix en l'estil visual de la pel·lícula?

Normalment creo l'estil visual de la pel·lícula abans de començar a rodar. El primer dia de rodatge és quan es trenca o es modifica. Després, haig de ser molt sensible per tal de seguir fins allà on em porta la pel·lícula. És un procés que requereix temps. A vegades, l'estil visual d'una pel·lícula es descobreix només durant el muntatge, però una pel·lícula no pot començar si abans no saps l'estil visual.

Analitzant l'estructura de les seves pel·lícules tinc la sensació que es construeixen acumulant unes quantes coses. Els temes semblen crear relacions que van més enllà de la trama de la pel·lícula. Es com si totes les imatges poguessin ser el

2

començament de moltes altres pel·lícules [...]

El món té moltes capes. La pel·lícula documental pot aportar una vista frontal de la realitat o pot anar més enllà, cap a les capes profundes. La veritat sobre un caràcter, el seu temps, la societat normalment està al fons.

En general, el so (sorolls i música) és crucial en el procés creatiu de les seves pel·lícules. Tinc la sensació que podrien existir dues pel·lícules, una feta amb el so i una altra amb les imatges.

Sempre he volgut arribar a la igualtat entre el so i la imatge. O a la independència. Fer possible que una pel·lícula es vegi sense so o que un film s'escolti sense imatge. El mateix em passa amb la música i els sorolls. Al final, la música, el so, la imatge i el silenci són notes d'una peça anomenada «pel·lícula». No és correcte dir quin element és més important.

També el silenci és molt important en les seves pel·lícules.

M'encanta el silenci. El silenci és una eina molt potent en el llenguatge del cinema. Dóna espai a la imaginació i la contemplació. El silenci no és un forat en una banda sonora. Té molts colors i significats.

En aquesta pel·lícula hi ha també la relació entre la ceguesa dels temes i aquest silenci que els embolica. A Alone el silenci està connectat a la solitud.

Una de les inspiracions més grans per a mi és la pel·lícula de Werner Herzog *Land des Schweigens und der Dunkelheit* (Terra

de silenci i foscor). És una pel·lícula sobre gent cega i sorda. Penso que és la pel·lícula més religiosa que mai he vist. La solitud és extrema, inimaginable, però la pel·lícula no és depriment. Veus llum en aquesta foscor absoluta.

Segons la meua opinió utilitza la llum com si estigués pintant. En general la composició de les imatges és molt acurada i detallada. [...] Com pot ser tan precís en la composició, fins i tot quan les seves pel·lícules tracten sobre coses que passen durant un únic moment?

Mai no planejo la realitat. Sí que treballem molt per aconseguir la

Alone, Audrius Stonys

3

The Bell, Audrius Stonys

composició amb la càmera, però és una regla absoluta que no podem ni hem de modificar res del que succeeix a l'escena. Confio en la realitat. Suggereix moltes composicions extraordinàries. Penso que el director i l'operador de càmera han de ser molt sensibles per ser capaços de veure-ho i ser prou oberts per captar-ho. No confio en la meua imaginació perquè té límits. La realitat, no.

El temps és l'element que determina més les seves pel·lícules. Podem fins i tot dir que totes les imatges tendeixen a descobrir el secret del temps i el mètode per filmar-lo.

Abans, a les meves pel·lícules intentava tocar la solitud. Ara, cada cop més penso en el temps. Segons la meua opinió, el temps és

una qüestió essencial. Penso que cada pel·lícula, pintura, fotografia, escultura és una expressió de la lluita contra el temps.

A The Bell la nena diu, més o menys: «El meu pare solia recordar-se de quan era un noi, però ara s'ha oblidat de recordar»...

Aquesta frase va ser un regal per a mi. És una construcció absolutament equivocada. La noia vol dir que el seu pare oblida la llegenda o no recorda la llegenda, però de cop i volta diu la frase d'una manera que reflecteix el missatge principal de la pel·lícula. No és possible pronosticar o planejar aquests moments.

Mirant les seves pel·lícules entenem que la realitat per se no existeix. De quina manera pot una pel·lícula tenir influència en la realitat i com pot l'espectador influir en una pel·lícula?

Per a mi és difícil dir com influeix una pel·lícula en la realitat. Ho fa. Ho sé de veritat, però no sé com. L'espectador influeix en una pel·lícula. Penso que un moviment no existeix en si mateix i que la seva existència comença quan és vist per algú. I totes les persones veuen el mateix moviment d'una manera absolutament diferent. La pel·lícula està inacabada fins que no arriba a una pantalla de cinema. Mirar una pel·lícula no és consum, sinó un procés creatiu quan la pel·lícula transporta la seva forma a la ment i el cor de l'espectador.

Entrevista de Grazia Paganelli per a A Baltic Diagonale. 49 Festival dei Popoli (Florència, novembre del 2008).

4